

Avalent>Teie õigused>Alaealiste õigused kohtumenetluses

Alaealiste õigused kohtumenetluses

Kreeka

1. Lapse õigus- ja teovõime

Kreekas on kriminaalvastutuse iga 15 aastat. Õigusrikkumise toime pannud 12–15aastasel lapsel on õigus esitada haldusotsuse peale kaebus. Kui laps saab 17aastaseks, on see õigus ainult lapsel endal.

Iseseisvalt kohtusse pöördumise vanuse alampiir on töösajades 15, varjupaiga-, rände-, halduskaristuste ja terviseajades 18, lapsendamise lõpetamise asjades 12, hagita menetluses 16 ning kõikides muudes asjades 18 aastat, kui lapsel ei ole piiratud menetlusteovõime.

2. Juurdepääs kohandatud menetlustele

Kreekas tegutseb igas esimese astme kohtus ja igas alaealisi puudutavatele kriminaalasjadele spetsialiseerunud apellatsioonikohtus alaealiste asjade kriminaalkohtunik, alaealiste asjade eeluurimiskohtunik ja alaealiste asjade prokurör. Alaealiste asjade kriminaalkohtunist koosnev alaealiste asjade kohus menetleb alaealiste õigusrikkujatega seotud asju.

Lisaks kaitsevad alaealisi iga esimese astme kohtu juurde moodustatud alaealiste kaitse ühingud, millesse kuuluvad kohtunikud, prokurörid, sotsioloogid, õpetajad jne.

Iga esimese astme kohtu ja mõne apellatsioonikohtu juurde on loodud perekonnohtunist koosnevad kojad. Need kohtunikud on spetsialiseerunud perekonnoõigusele, mis tähendab, et tsiviilasjade kohtunikuna tegutsedes menetlevad nad ainult perekonnoasju. Nad määratakse neid ülesandeid täitma kaheks kuni neljaks aastaks.

Haldusõiguses puuduvad erisätted perekonnoõiguse ja alaealiste kohta ja selles ei ole ette nähtud eriasutusi perekonnoõiguse või alaealiste tarvis.

3. Valdkonnaülesed aspektid

Sotsiaalteenistused ja perekonnohtuud teevad igas etapis omavahel tihedat koostööd. Kohtunikele koostatakse aruandeid ja toimuvad seansid psühholoogidega, mistõttu jõuab asi kohtunikuni küpses etapis. Vajaduse korral võib kohtunik alati nõuda, et spetsialist võtaks lapse ja/või tema vanemad eriuurimise alla, et kontrollitaks põhjalikult nende elamistingimusi ja perekeskkonda.

4. Spetsialistide koolitus

Õiguslase baaskoolituse raames ei käsitleta perekonnoõigust teistest õigusvaldkondadest eraldi. Perekonnoõigus on aga selliste asutuste nagu riikliku kohtunike kooli, justiitsministeeriumi, advokatuuride, akadeemiliste ringkondade jne korraldatava täiendusõppe osa. Sellele valdkonnale spetsialiseerunud kohtunikke ja prokuröre julgustatakse neis teadlikkuse suurendamise meetmetes osalema.

Piiriülene koolitus tagatakse tavaliste kanalite, st Euroopa õiguslase koolituse võrgustiku (EJTN), Euroopa Õigusakadeemia (ERA) või muude Euroopa tasandil õguskoolitusega tegelevate organite või asutuste kaudu.

5. Lapse parimad huvid

Kõik riiklike asutuste või üksuste ning kohtute meetmed ja tegevused peavad lähtuma lapse parimate huvide põhimõttest. Kohtus on selle põhimõtte juhtumipõhine kohaldamine kohtuniku ülesanne.

6. Juurdepääs õiguskaitselahenditele

Nagu täiskasvanutelegi, tagatakse kriminaal- või tsiviilasja menetlemises osalevatele lastele kõik õigused ja teavitatakse neid kõikidest menetlustoimingutest, mis võivad neid ees oodata. Mis puudutab konkreetselt kriminaalmenetlust, võib prokurör selle pärast lapse ülekuulamist n-õ külmutada, kui sellega saab vältida tema isiku korvamatut kahjustamist.

7. Perekonnoelu

Kreeka õiguse kohaselt peavad konkreetse lapse lapsendamisest huvitatud isikud esitama lapse elukoha järgsele esimese astme kohtule avalduse, et lapsendamine õiguslikult välja kuulutataks. Bioloogilised vanemad peavad andma isiklikult kohtuniku ees nõusoleku, et avaldajad tohivad nende lapse lapsendada. Oma nõusoleku peab andma ka vähemalt 12aastane lapsendatav. Tunnistaja peab kohtuistungil tunnistama, et avaldajad on suutelised konkreetse lapse eest hoolitsema ja teda kasvatama, võttes muu hulgas arvesse nende haridust ja rahalisi vahendeid. Sama kehtib rahvusvahelise lapsendamise kohta. See kord on sätestatud Kreeka tsiviilseadustiku artiklis 1542 ja sellele järgnevatel artiklites ning Kreeka tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 800.

Lapsendada saab nii alaealisi kui ka täisealisi isikuid. Täisealiste isikute lapsendamine on erandlik ja puudutab üksnes kuni neljanda astme sugulasi, st nõbusid (Kreeka tsiviilseadustiku artikkel 1579). Lisaks saab abielus täisealisi isikuid lapsendada üksnes nende abikaasa nõusolekul (Kreeka tsiviilseadustiku artikkel 1583).

Riigisisest ja rahvusvahelist kohtulikku lapsendamismenetlust on pädev teostama lapse elukoha järgne esimese astme kohus mitmeliikmelises koosseisus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 800). Spetsiaalselt rahvusvaheliseks lapsendamiseks on loodud ka rahvusvahelise lapsendamise keskasutus, mis kuulub Kreeka tööministeeriumi haldusalasse (seaduse nr 3868/2010 artikkel 19).

Lapsesõbralik õigusemõistmine Kreekas (326 Kb)

Viimati uuendatud: 25/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.